

Ad-Soyad: _____

No: _____

Türkçe Çalışma Kağıdı

44

Noktalama İşaretleri (Nokta - Virgül)

1. Aşağıda noktalama işaretlerinin kullanıldığı yerlerle ilgili açıklamalar verilmiştir. Açıklama cümlelerini örneklendirecek cümlelerle eşleştirelim.

- a. Sıralama yaparken -inci eki yerine konur.
- b. Kısaltma yaptığımız kelimenin sonuna konur.
- c. Tarihleri yazarken gün, ay, yıl arasına konur.
- ç. Saat ve dakika arasına konur.
- d. Bitmiş olan cümlenin sonuna konur.

- 29.10.1923'te Cumhuriyet ilan edildi.
- Prof. Dr. Nevzat Tarhan'ın çok kitabı var.
- Arkadaşlarım beni almadan gitmiş.
- Girdiğim tüm sınavlarda 3. oldum.
- Saat 10.15'te başlayan sınava yetişememiş

2. Aşağıda verilen cümlelerde noktanın kullanım amaçlarını yanlarına yazalım.

Küçükken top oynamayı çok severdim. ()

Çocuk 5. kattan aşağı düşünce kolu ve bacağı kırılmış.

()

Gül Sok.'taki evden geçen ay taşındık. ()

Kurunun yanında yaş da yanarmış. ()

Okullar 17.09.2018'de açılacaktı. ()

Her sabah işe yetişebilmek için 06.15'te kalkıyor. ()

31.10.2012 ve öncesinde doğan çocuklar şimdilerde 3. sınıfa gidiyorlar.

()

3. Aşağıdaki cümlelerde virgülün kullanım amaçlarını yandaki sütunda uygun olan gerekçeye göre işaretleyelim.

	Eş görevli sözcükleri ayırma	Seslenme, hitap sözcüğünden sonra	Sıralı cümleleri ayırma	Anlam karışıklığını önleme	Ara cümlelerde
Eve geldi, mutfağa girdi, su içti.					
Okul alışverişinde gömlek, pantolon, çanta ve defter aldık.					
Sevgili arkadaşlarım,					
Yaşlı, adamı yerden kaldırdı.					
Çok yorulduğum, biraz dinlenmek benim de hakkım.					
Meyvelerden erik, mandalina ve elmayı seviyormuş.					
Benim köyüm, doğduğum o muhteşem yer, çok uzaklarda kaldı.					
Küçük, çocuğa su verdi.					
Aysun, o çok sevdiğim arkadaşım, beni görmeye gelmedi.					

4. Aşağıda verilen cümlelerde uygun yerlere virgül koyalım. Virgül kullanma amacımızı altlarına yazalım.

Ayşe'nin benim canım dostumun kötü bir kaza geçirdiğini duydum.

Yüzünü yıkadı kahvaltı yaptı çantasını aldı ve yola koyuldu.

Ad-Soyad: _____

No: _____

Türkçe Çalışma Kağıdı

45

Noktalama İşaretleri (Soru İşareti - Ünlem)

1. Aşağıdaki cümlelerden sonuna soru işareti konulması gerekenleri işaretleyelim.

- Geçen günkü gibi yine seninle pikniğe gider miyiz()
- Ellerini yıkamayı unutmamalısın()
- Sıcaktan yandık mı piştik mi bilemedim()
- Bu çiçeklerden en çok hangisini seviyorsun()
- Bugünden sonra kim benimle gelecek()
- Kuzular annelerinden ayrıldılar mı()
- Geldiğin zaman beni mutlaka haberdar et()
- Gitti mi gelmeyi bilmiyor()
- Büyüklerine saygı duymayı kimden öğrendin()
- Nerede o eski neşeli günlerimiz()

2. Aşağıdaki cümleleri verilen soru ifadeleriyle soru cümlesi haline getirelim. Sonlarına soru işareti koymayı unutmayalım!

→ Çocuk okula gideceğini bilmiyor. (Ne zaman?)

→ Seninle oynamayı istiyor. (Ne?)

→ Bu kadar kısa zamanda, bu kadar işi yaptın. (Nasıl?)

→ Beni yüzerken, takla atarken gördün (mü)

→ Bahçedeki ağaçları, çiçekleri, bitkileri düzenlemiş (Kim?)

→ Denizde yüzerken yoruldu. (Ne kadar?)

→ Bu yemeği yemek istemiyorum. (Neden?)

3. Aşağıdaki cümlelerde ünlemin kullanım amaçlarını yandaki sütunda uygun olan gerekçeye göre işaretleyelim.

	Acıma	Sevinç	Korku	Seslenme
Eyvah, annem vazoyu kırdığımı görecek!				
Hey! Bana bir baksana.				
Ah! Galiba kolum kırıldı.				
Yaşasın! Tatilde dayımlara gideceğiz.				
Vah, vah! Sen de mi bu kötü durumlara düştün.				
Annecim, lütfen! Beni parka götürür müsün?				
Dikkat! Uçağımız yarım saat gecikmeli kalkacaktır.				
Çok güzel! Ödevleriniz çok hoşuma gitti.				
Hadi! Çabucak yola koyulalım.				

4. Aşağıda verilen cümlelerde parantez içlerine gelmesi gereken noktalama işaretlerini koyalım.

- ❁ İmdat() Galiba çocuğun biri denizde boğuluyor ()
- ❁ Canım annem() Beni markete götürür müsün()
- ❁ Bütün bu olayları siz de gördünüz mü()
- ❁ Kadın pencereden "Yetişin()" diye bağıyordu()
- ❁ Ayy() yine başım ağrımaya başladı()
- ❁ Küçük kız yokuştan aşağıya doğru koşmaya başladı()
- ❁ Bugünkü geziye kimler geliyor()
- ❁ Bütün oyuncakların sana kalacağını söylemedim mi()
- ❁ Eyvah() Bütün yemekler bitti mi()

Ad-Soyad: _____

No: _____

Türkçe Çalışma Kağıdı

46

Noktalama İşaretleri

1. Aşağıda görevleri verilen noktalama işaretlerini bularak yanlarına yazalım.

- ★ Örneklendirme yapılacaksa ya da konuşma ifadesi kullanılacaksa konur. (.....)
- ★ Adres yazarken ve tarihlerin yazımında, şiirlerde dizelerin yan yana yazılması sırasında kullanılır. (.....)
- ★ Konuşmaları belirtirken, konuşmalardan önce konur. (.....)
- ★ Devamı olabilecek ya da söylenmek istenmeyen ifadelerde kullanılır. (.....)
- ★ İki varlık arasındaki ilgiyi göstermek için, heceleri ayırmak için, eklerin başına ve köklerin sonuna konur. (.....)
- ★ Özel isimlere gelen çekim eklerini ayırmada kullanılır. (.....)
- ★ Birilerine ait sözler ya da önemli olarak belirtilmek istenen ifadeye kullanılır. (.....)
- ★ Herhangi bir açıklama yapılacaksa, kişilerin doğum ve ölüm tarihleri verilirken kullanılır. (.....)
- ★ Cümle sonlarında, kısaltmalarda, sıralamalarda konur. (.....)
- ★ Eş görevli sözcüklerinin arasına, sıralı cümlelerin arasına konur. (.....)
- ★ Soru cümlelerinin sonuna, tam olarak kesin olmayan ifadelerin yanına konur. (.....)
- ★ Şaşırma, sevinç, yazıklanma gibi ifadelerden sonra konur. (.....)

Kısa
çizgi

Uzun çizgi

Soru
işareti

Yay
ayraç

Ünlem
işareti

Tırnak
işareti

Nokta

Kesme
işareti

İki Nokta

Virgöl

Eğik
çizgi

Üç Nokta

2. Aşağıdaki noktalama işaretleri verilmemiş olan cümleleri uygun noktalama işaretleriyle tamamlayalım.

- ⇒ Sen de bizimle denize gelir misin○
- ⇒ ○ Okula gidelim mi○
○ Hayır○ biraz daha işim var○ daha sonra gidelim○
- ⇒ Sevgili dostum○ yanımda olmanı bilsen ne kadar da isterdim○
- ⇒ Çocuk annesine dönerek○
- ⇒ ○ Ne zaman geleceksin○
- ⇒ Yunus Emre (○ - 1299) Türk şiirinde sade bir dil kullanmıştır.
- ⇒ Sana söyleyecek çok sözüm var ama susuyorum○
- ⇒ Konya ○ Ankara hızlı trenle iki saat inmiş○
- ⇒ Yaz meyveleri şunlardır○ kiraz○ karpuz○ kayısı○
- ⇒ Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen alsancak ○ Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak
- ⇒ Aydın○dan Ankara○ya gelebilmek için çok zahmet çekmiş.

3. Aşağıdaki Nasrettin Hoca fıkrası yazılırken noktalama işaretleri verilmemiştir. Fıkraı uygun noktalama işaretleri ile tamamlayalım.

Nasrettin Hoca ya bir gün bir toplulukta otururken sormuşlar Hocam sen saz çalmayı bilir misin

Nasrettin Hoca

Tabii bilirim demiş Vermişler sazı eline Hoca çaldıkça sazdan garip sesler çıkıyormuş Dinleyenler en sonunda dayamayıp

Hocam perdeleri gezindikçe mızrap vuracaksın demişler

Nasrettin Hoca

Ben perdeyi en başta bulmuşum zaten niye gezinip durayım ki demiş

Ad-Soyad: _____

No: _____

Türkçe Çalışma Kağıdı

Öğrendiklerimizi Pekiştirelim - 14

47

1. Kendisinden sonra mutlaka büyük harfle başlanması gerekmeyen noktalama işareti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nokta
B) Ünlem
C) Soru işareti
D) İki nokta

2.

Ayşe()yi mi Aysel()i mi gördün çarşıda()

Yukarıdaki cümlede yay ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri gelmelidir?

- A) (') (') (.)
B) (') (,) (?)
C) (') (') (?)
D) (') (?) (')

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru işareti yanlış yerde kullanılmıştır?

- A) Soruları cevaplama imkanı bulabildin mi?
B) İstanbul mu yoksa Ankara mı daha güzel?
C) Sürekli oturduğu için boyun fıtığı teşhisi mi koymuşlar?
D) Ödevlerini yaptı mı yapmadı mı bilmiyorum?

4. "Kuzular koyunlar ördekler Bu köyde tüm hayvanlar var neredeyse." cümlesinde aralarında virgül kullanılması gereken sözcükler aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Kuzular, koyunlar, ördekler
B) koyunlar, ördekler, Bu
C) ördekler, Bu, köyde
D) Bu köyde, tüm hayvanlar, var

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iki nokta yanlış yerde kullanılmıştır?

- A) Sana şunu söylemek istiyorum:
- Sen çok iyi bir insansın.
B) 15:30 vapurunu kaçırdığı için işe geç kalmış.
C) Gördüğüm ülkeler: Brezilya, Arjantin, Venezuela.
D) Okul ihtiyaçlarımı belirledim: kalem, defter, silgi, çanta

6. Aşağıdakilerden hangisi soru cümlesi değildir?

- A) Bizimle gelecek misin
B) Geldi mi gitmek bilmez
C) Ali de mi gelecekmiş
D) Geldiği zaman gidelim mi

7. I. Bitmiş olan cümlelerin sonuna konur.
 II. Bitmemiş, devamı olan ancak söylenmek istenmeyen ifadelerin yerine konur.
 III. Açıklama ya da örneklendirme yapılacak cümlelerin sonuna konur.

Yukarıda görevleri verilen noktalama işaretleri hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	(.)	(...)	(:)
B)	(:)	(.)	(...)
C)	(:)	(...)	(.)
D)	(.)	(:)	(:)

8. Yazıda konuşma çizgisi (uzun çizgi) kullanılmadığı zamanlarda konuşmaları hangi noktalama işareti ile aktarabiliriz?

- A) Kısa çizgi
 B) Tırnak işareti
 C) Kesme işareti
 D) Yay ayraç

9. Ünlem işareti aşağıdakilerden hangisinde seslenme ifadesinden sonra kullanılmıştır?

- A) Hay aksi! Yine işler ters gitti.
 B) Hey! Sen yanıma bir gelsene.
 C) Oley! Bizim takım şampiyon oldu.
 D) Vah vah! Çocuklar anne ve babasız kalmışlar.

10. En çok sevdiğim yemekler şunlardır: mantı, makarna, börek.

12:30'da zil çalacak ve biz eve gideceğiz.

Ayşe Boraya seslendi:
 - Aşağı insene, top oynarız.

Yukarıda verilen cümlelerde kullanılan iki noktanın doğru ya da yanlış kullanımını değerlendirildiğinde sonuç aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) D - D - Y
 B) D - D - D
 C) D - Y - Y
 D) D - Y - D

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül yanlış yerde kullanılmıştır?

- A) Çocuklar güzel, güzel oyun oynuyorlardı.
 B) Sorduğum soruların cevabını anlamadım, söyleyecek söz de bulamadım.
 C) Kuşlar, çiçekler, böcekler ... Her biri hayatıma neşe veriyorlar.
 D) Cem, Can, Ceren üç kardeş yola çıktılar.